

NÉPÚJSÁG

2026. január 30., péntek
LXXVIII. évfolyam
21. (22181.) sz.
Ára: 4⁰⁰ lej
(előfizetőknek 3 lej)

K Ö Z É L E T I N A P I L A P

A kedvezőtlen idő lassítja a haladást

Télen is dolgoznak a sztrádaépítők

A napokban elhelyezték az első hatalmas vasbeton gerendákat

Fotó: MVA

A Nurol török vállalat elkezdte az első vasbeton gerendák elhelyezését, ezzel történelmi pillanathoz érkeztünk – erről számolt be a napokban a „Moldova autópályát akar” (MVA) nevű civil szervezet.

Az első nap hét hatalmas gerendát helyeztek el egy hatalmas daru segítségével az A8-as autópálya alsó-nyárárdmenti szakaszán egy beton-szerkezetnél. Összesen 88 ilyen gerenda készül az autópálya-építés saját építőtelepén, további 50 darab pedig megvásárlásra kerül.

Gligor Róbert László

(Folytatás a 4. oldalon)

Ne feledje el
idejében megújítani
előfizetését
a Népújságra!
Ha előfizet,
olcsóbban
kézhez kapja,
mint ha
megvásárolná!

Népújság falinaptár –
kapható az újságárusoknál!

Adótámogatás és utcanév-változtatás

A marosvásárhelyi önkormányzat csütörtökön megtartott januári közgyűlésén a napirend megvitatása előtt két lakossági fel-szólalásnak adott helyt a képviselő-testület.

4.

Egy megosztott történelem közös hősei

Milyen eltérések és közös pontok vannak ma is a magyar és román történelemben Hunyadi János és Mátyás alakjával kapcsolatban?

17.

INGYEN FIZIOTERÁPIA küldőpapírral!

- Ingyenes kivizsgálás és kezelés
küldőpapírral!
- Fiatal és jól képzett személyzet!
- Performáns és modern gépek!

FEBRUÁRI AJÁNLAT: + 2 nap BÓNUSZ INGYEN!

Marosvásárhely,
Hadsereg tér 45.szám
Tel: 0772 070 391

AKTUÁLIS

A szuverenitás születésnapja

Benedek István

Amennyire gyakran esik szó manapság nemzetközi jogról a világot foglalkoztató események kapcsán, talán nem felesleges felidézni, hogy 1648. január 30-án írták alá a vesztfáliai békefolyamat első szerződését. Ekkoriban két háborút is le akartak zárni a kor hatalmai, és noha a folyamat csak annak az esztendőnek az októberében ért véget, ekkor alkották meg jogalkyként a szuverén államot, és nemzetközi jogi alapszabályként a be nem avatkozás elvét. A háborúkat akkoriban sem 24 óra alatt zárták le, igaz, a korabeli politikusok sem tettek ilyenféle választási célzatú nyilatkozatokat, mert sem a mai értelemben vett választók, sem a politikusi üzeneteket balgaságból vagy szándékosan félremagyarázó média sem létezett.

Az ezt követő időkben az országok az egymás közti vitáikat továbbra is többnyire erővel rendezték le, akárcsak bármikor az idők folyamán, csak szűk másfél századdal később, Napóleon után jöttek szokásba ilyen célzatú nemzetközi kongresszusok. Majd az ENSZ révén jött létre olyan nemzetközi szervezet, amely a nemzetközi jognak érvényt is tudott szerezni. Így lett kerek a kép abban az értelemben, hogy semmilyen jogrendszer nem ér

(Folytatás a 3. oldalon)

JANUÁR

30

PÉNTEK

Ma MARTINA,
holnap GERDA és MARCELLA napja
Az év 30. napja, hátravan 335 nap

7:49 14:07
17:23 7:07

A nappal hossza:
9 óra 34 perc

Elvétve záporok
Hőmérséklet:
max.: 5 °C
min.: 1 °C

naptár

Isten éltesse!

GERDA: északi germán eredetű női név, a germán mitológiában Freyr isten feleségének a neve, jelentése: védőkerítés.
MARCELLA: a Marcell férfinév női párja.

VALUTAÁRFOLYAM BNR: 2026. január 29.	
1 €	5,0957 lej
1 \$	4,2651 lej
100 Ft	1,3350 lej
1 g arany	755,1450 lej

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!

Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében: Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 72-es iroda, naponta 10–14 óra között, szombat – vasárnap zárva. Tel. 0728-082-259.

A csütörtöki lottóhúzás nyerőszámai		
	4, 9, 16, 5, 21 + 18	NOROC PLUS: 5 4 0 3 3 7
	37, 15, 36, 9, 34, 10	SUPER NOROC: 6 2 6 6 3 2
	14, 46, 12, 43, 41, 3	NOROC: 1 9 7 9 9 4 6

MEGYEI HÍREK

1600 pénzbírság a fogyasztóvédelemtől

A Maros Megyei Prefektúra kollégiumának január 28-i, csütörtöki ülésén ismertették a megyei fogyasztóvédelmi hatóság, valamint az Állategészségügyi és Élelmiszer-biztonsági Igazgatóság tavalyi tevékenységére vonatkozó jelentését. 2025-ben a fogyasztóvédelem szakemberei 1826 ellenőrzést végeztek a megyében, és az észlelt szabálysértések miatt 1600 pénzbírságot róttak ki összesen 4,3 millió lej értékben. A hatóság 526.645 lej értékben talált nem megfelelő termékeket, ezekből 236.771 lej értékben a fogyasztók életét, egészségét, illetve biztonságát veszélyeztető árucikkeket. A szóban forgó termékeket kivonták a kereskedelmi forgalomból, és megsemmisítették őket.

Sajtófotó-pályázat

A Marosvásárhelyi Művészeti Egyetem sajtófotó-pályázatot hirdet XI. és XII. osztályos tanulók számára. A pályázóktól egy 3-6 képből álló, sajtófotó jellegű sorozatot várnak, amelynek egy történetet kell elmesélnie, eseményt rögzítenie vagy illusztrálnia (például hír- vagy eseményfotó, képriport, társadalomábrázolás, dokumentarista fotográfia). Nevezési határidő: március 27. Bővebb tájékoztatás az egyetem szini.ro honlapján található.

I. gyermek- és ifjúsági citeratalálkozó Marosvásárhelyen

A Pro Provincia Egyesület az Erdélyi Magyar Közművelődési Egyesület (EMKE) Maros megyei szervezetével partnerségben első alkalommal szervezi meg a gyermek- és ifjúsági citeraegyüttesek találkozóját január 31-én, szombaton délelőtt 11 órától a marosvásárhelyi Kultúrpalota Kistermében. Az esemény célja, hogy új lendületet adjon az erdélyi citeramozgalomnak, valamint támogassa és inspirálja a fiatal népzeneész-generációt. Néhány éve a citera Erdély-szerte reneszánszát éli: egyre több gyermek és fiatal fedezi fel a hangszerben rejlő zenei és közösségformáló erőt. Erre a növekvő érdeklődésre válaszul született meg a találkozó gondolata, amely hiánypótló szakmai és közösségi fórummá kíván válni, nem verseny, hanem bemutatkozási és tanulási lehetőség. A részt vevő egyéni előadók, csoportok és zenekarok egy legtöbb 8 perces produkcióval mutatkozhatnak be. A rendezvényen professzionális mentorcsapat is jelen lesz, nem zsűriként, hanem támogató, segítő szakembereként kísérve a fiatal zenészek munkáját. A mentorcsapat tagjai: Bata Hajnalka népzeneész, pedagógus, Biró László citeratanár, a székelyföldi citeraoktató-tábor művészeti vezetője, dr. Brugós Anikó zenepedagógus, népi ének- és citeratanár, Tar Csilla Eszter citeraoktató, előadóművész.

Hírszerkesztő: Nagy Székely Ildikó

Élettörténetek

Amikor a mélypont még nem a vég

Lukácsi Lóránt

Január 31-én, szombaton 16 órakor a Philothea Klubban (Bernády tér 3.) egy igaz történeteken alapuló, függőségekről szóló előadás kezdődik, ahol két, korábban a függőségek csapdájába esett fiatal fog beszélni korábbi életéről, ahogy azt maguk hirdetik, őszintén, tabuk nélkül. Az elsősorban középiskolás fiataloknak szóló ingyenes rendezvényen Dávid és Peti (ahogy ők szólítják magukat) arról fognak beszélni, hogyan kerültek padlóra, milyen volt a lejtmenet, mit nem lehet megúszni következmények nélkül, és hogyan álltak fel onnan. Később kérdésre is lesz lehetőség, a résztvevők megkötés nélkül kérdezhetnek, és a tervek szerint kötetlen beszélgetésbe folyik majd át az esemény.

A Philothea Klub Facebook-oldalán, az Esemény menüpontnál lehet név nélkül kérdéseket feltenni, melyekre az előadás során reagálnak majd az előadók.

Amint említettem, elsősorban a középiskolások a rendezvény célcsoportja, hiszen, ahogy azt Madaras Zsuzsa, az esemény egyik szervezője elmondta, ők a legérzékenyebbek és legveszélyeztetettebbek a témában. – Nyilván az a leghatékonyabb – folytatja Madaras Zsuzsa – ha preventív

jellegű lehet a beszélgetés, vagyis a részt vevő fiatalok még nem próbálták ki a függőséget okozó szereket. Természetesen azoknak is nagyon hasznos a részvétel, akik használtak már ilyeneket. Az egyik előadó, *Szilágyi Dávid* szerint fontos lenne, hogy a fiatalok tanuljanak mások hibájából, illetve lássanak olyan példát, hogy ez az egész nem csak szórakozásról meg bulizásról szól, hanem elég komoly következményei lehetnek, illetve, ha már beleestek, van kiút – tette hozzá.

Annak érdekében, hogy olyan légkört teremtsenek, amelyben meg tudnak nyílni a fiatalok, és merjenek kérdezni, erre az eseményre valóban a nevezett célcsoportot várják, lehetőleg kísérők nélkül. Szilágyi Dávid elmondása szerint ezt az iskolákban is úgy szokták megoldani, hogy a tanárt kiküldik az előadás idejére. Hozzátette, hogy egyébként nem szokott baj lenni a megnyílással, mert a résztvevőket nagyon érdekelni szokta a téma. Természetesen a szemérmesebbek számára rendelkezésre áll a már említett anonim kérdésési lehetőség. Madaras Zsuzsa közölte, hogy a szülőknek és tanároknak szeretnének szervezni egy másik rendezvényt, ami kifejezetten őket szólítja meg. Ez még folyamatban van – folytatta –, de reményeik szerint a közeljövőben sikerül ezt megszervezniük.

Két halálos áldozata van a tűznek

Lakóház gyúlt ki Marosfelfaluban

Január 28-án, szerdán a reggeli órákban a szászrégeni tűzoltókat Marosfelfaluba riasztották egy lakóházban keletkezett tűz miatt.

Két, vízzel és habbal felszerelt tűzoltóautó, egy elsősegélynyújtó és parancsnoki jármű, egy SMURD mentőautó és a megyei mentőszolgálat mentőautója érkezett a helyszínre. A mentőszolgálat megérkezéséig a tűz a ház tetőzetén terjedt el.

Két áldozatot találtak az ingatlanban, akiket szívmegállásos állapotban hoztak ki a házból, és az orvosi csapatok megkezdték az újraélesztésüket. Sajnos, az újraélesztési manőverek ellenére mindkét

Fotók: ISU

áldozat halálának beálltát kellett megállapítaniuk. A tűz keletkezését a gyúlékony anyagoktól nem megfelelően szigetelt füstelvezető cső átforrósodása okozhatta – tájékoztattott a Maros megyei tűzoltóság sajtóosztálya.

A Maros megyei rendőrséget 8 óra 45 perckor értesítették, hogy a Marosfelfaluban felgyúlt ingatlanban két személy holttestét találták, hiszen a 69 éves férfi és a 58 éves nő életét sajnos nem sikerült megmenteni. Az ügyben nem szándékos emberölés miatt eljárást kezdeményeztek, és vizsgálják a tűz keletkezésének körülményeit – tudtuk meg a Maros megyei rendőrség sajtóképviselejtől. (pálosy)

RENDEZVÉNYEK

Könyvélmény-nagykövetek – Szabó Róbert Csaba

Folytatódik a Maros Megyei Könyvtár Könyvélmény-nagykövetek nevű eseménysorozata, amely az olvasás és könyvtárhasználat élményének népszerűsítését szolgálja. A kampány keretében ismert személyiségek osztják meg legkedvesebb olvasmányélményeiket, bemutatva, hogyan formálta életüket egy-egy könyv vagy történet. Január 30-án, pénteken (ma) délelőtt 10 órától Szabó Róbert Csaba író, forgatókönyvíró, a Látó szerkesztője, a Marosvásárhelyi Művészeti Egyetem oktatója a meghívott. A rendezvényre a könyvtár III. emeleti dokumentációs részlegén kerül sor.

MedvenapoZoo az állatkertben

A marosvásárhelyi állatkert február 1. és 9. között ismét megtartja a MedvenapoZoo című rendezvénysorozatát, amely a medvékhez kapcsolódó hagyományokat helyezi előtérbe. Február 2-án, hétfőn délelőtt 11 órakor Domokos Csaba, a Milvus csoport szakértője interaktív előadást tart, amelyre már a legkisebbek is elmehetnek, majd 12 órától a hagyományos medvesre kerül sor, ahol megfigyelhető, hogyan viselkednek a medvék. Február 1-jétől, vasárnaptól egy héten át az állatkert különleges rejtvényjátékához is csatlakozhatnak a látogatók. A nyeremény egy, a marosvásárhelyi állatkertbe egy évre érvényes bérlet, valamint két Ariel bábszínházi belépő egy-egy családnak.

NÉPÚJSÁG

MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ:
Karácsonyi Zsigmond
FŐSZERKESZTŐ-HELYETTES:
Vajda György
LAPSZERKESZTŐ:
Benedek István

MUNKATÁRSÁK: Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Kaáli Nagy Botond, Nagy-Bodó Szilárd, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálósy Piroška, Szeredai Vivien. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Szabó Ivett. **TÖRDELÉS:** Donáth-Nagy György, Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi. **FŐKÖNYVELŐ:** Nagy Melinda. **REKLÁM-LAPTERJESZTÉS:** Madaras Éva Adrienn. **APRÓHIRDETÉS:** Petres Emília. Tel.: munkanapokon 9–14 óra között 0265-268-854, délután: 0728-082-259, e-mail: reklam@e-nepujsag.ro **SZERKESZTŐSÉG:** 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. **Internet:** www.e-nepujsag.ro **E-mail:** nepujsag@e-nepujsag.ro **Telefon:** titkárság: 0265-266-780; tel/fax: 0265-266-270. **Nyomda:** Palatino. A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével. **Előfizetés a postahivatalokban, a postásoknál és a szerkesztőségben:** tel. 0728-082-259. **Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje:** hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9–15, péntek: 9–14 óra között, szombat, vasárnap: zárva.

6423578000069
ISSN 1220-3475 (print);
ISSN 1584-3238 (online)

Kábítószer és alkohol hatása alatt állt a balesetet szenvedett görög kisbusz vezetője

Kábítószer és alkohol hatása alatt volt annak a balesetet szenvedett görög kisbusznak a sofőrje, amelyben hét ember vesztette életét – közölte csütörtökön az ügyben eljáró lugosi vádhatóság szóvivője.

A News.ro hírportál által idézett ügyészégi szóvivő elmondta: a törvényszéki orvostani intézet vizsgálata kokaint és kannabiszt is kimutatott a sofőr vérében, aki alkoholt is fogyasztott. A roncsok között két, feltehetően szintén kábítószer tartalmazó zacskót is találtak a rendőrök, de ezek vizsgálata még nem fejeződött be.

A szaloniki PAOK labdarúgócsapat szurkolóit egy franciaországi mérkőzésre szállító kisbusz kedden a Temes megyei Lugoshely (Lugojel) térségében frontálisan ütközött egy nyergesvontatóval, az ütközés ereje pedig a darabokra hullott jár-

művet és utasait a mögötte haladó tartálykocsi kerekei alá repítette.

A három túlélő egyikének vallomása alapján a nyomozók azt sem zárják ki, hogy a gépkocsi kormányra „beragadt” és ezért sodródott ki a bal oldali sávba, de a műszaki vizsgálat még nem fejeződött be. A járművet a szurkolók rendelkezésére bocsátó autókölcsönző cég azonban a görög médiának nyilatkozva cáfolta a túlélő azon állítását, miszerint a sávtartó asz-szisztens meghibásodása okozta volna a balesetet, a kisbusz ugyanis nem rendelkezett sávkövető automatikával. Csütörtökön a túlélők közül kettőt repülőgéppel Görögországba szállítottak, este pedig egy katonai géppel a hét áldozat holttestét is repatriálni készültek. A baleset harmadik, súlyos sérültje még nincs szállítható állapotban, őt továbbra is a Temes megyei sürgősségi kórház intenzív osztályán ápolják. *(MTI)*

Gazdasági szuverenitást! Szabad nyelvhasználatot!

Mozgósító felhívás a székely szabadság napjára

Március 10-e a székely szabadság napja: a székely közösség önrendelkezési törekvéseinek szimbolikus ünnepe. Ezen a napon nemcsak az 1854-ben kivégzett székely vértanúkra emlékezünk, hanem arra az eszmére is, amelyért életüket adták a szabadságért, a nemzeti önrendelkezésért.

Ez az ünnep ma nem pusztán történelmi emléknap. A székely szabadság napja a jelenről és a jövőről is szól. Arról, hogy lesz-e Székelyföldnek valódi beleszólása saját ügyeibe, és hogy maradhat-e olyan közösségi térként, ahol a székelység saját nyelvén, kultúrájában és intézményeiben, a történelmi hagyományainak megfelelően élhet.

A jelenlegi politikai és közigazgatási folyamatok azonban komoly veszélyeket is hordoznak. A tervezett közigazgatási átszervezés újra napirendre tűzte Székelyföldnek a székelység számára kedvezőtlen átalakítását. Ez jelentheti a jelenleg még létező területi közigazgatási keret felszámolását is. Ez a szándék ellentétes a közösségi önrendelkezés európai elvével, és közvetlenül fenyegeti a székely nép jövőjét.

Ezért a székely szabadság napja nemcsak a megemlékezésé, hanem a tiltakozásé is. Arra hívunk minden székelyt, minden erdélyi magyart és minden szabadságszerető embert, hogy vegyen részt a megemlékezésen és a felvonuláson. Je-

lenlétünkkel üzenjük meg: Székelyföld történelmi közösség, és élni akar.

Mindenkinek tudnia kell, hogy a román államhatalom sok mindent megethet, elutasíthatja újra Székelyföld autonómiastátútumát, a tiltakozó felvonulást járdára szoríthatja, egy dolgot azonban nem tehet meg: nem írhatja át a mi gondolatainkat, nem írhatja át azt, ami a fejünkben, lelkünkben van, nem írhatja át a székely nép Székelyföld jövőjére vonatkozó akarátát. Ezt kell megmutatnunk március 10-én, s ehhez nagyon sokan kell legyünk!

Izsák Balázs,
a Székely Nemzeti Tanács elnöke

Adócsökkentést kér az Erdélyi Magyar Szövetség, folytatódnak a székelyföldi tiltakozások

A múlt év végén megemelt helyi adóknak a csökkentését kéri a Kovászna megyei önkormányzatoktól az Erdélyi Magyar Szövetség (EMSZ) háromszéki szervezete. Sepsiszentgyörgy, Kézdivásárhely és Csíkszereda után a héten Székelyudvarhelyen is utcai tiltakozásra készülnek.

A kisebbik erdélyi magyar párt háromszéki szervezete a térség polgármestereihez és önkormányzati képviselőihez intézett, az MTI-nek is elküldött felhívásában felidézi, hogy az előző kormány döntései nehéz gazdasági helyzetbe hozták Romániát, és a hatalmas költségvetési hiány negatív hatásainak mérséklésében mindenkinek részt kellett vállalnia. Megállapítja azonban, hogy miközben a jelenlegi, Ilie Bolojan vezette kabinet azt mondta, hogy az adók emelésével egy időben az állam kiadásait is csökkentik, utóbbi nem történt meg. Az állampolgárok és vállalkozások adóterhei ellenben drasztikusan nőttek, és az EMSZ szerint nem lehet magukra hagyni az állampolgárokat és vállalkozásokat.

„Jól ismerjük városaink és falvaink lakóinak, valamint vállalkozásainak anyagi helyzetét, így azt is tudjuk, hogy ezek a drágulások jelentős megpróbáltatásokat

eredményeztek” – áll a felhívásban. Eszerint „az egyre reménytelenebbnek tűnő gazdasági helyzet” komoly feszültségeket okoz a társadalomban.

Az EMSZ háromszéki szervezete leszögezi: az önkormányzati döntéshozóknak és a politikai képviseletnek mindent meg kell tenniük annak érdekében, hogy a lakosság terhei csökkenjenek. Ezért arra kéri a polgármestereket, önkormányzati képviselőket: módosítsák a helyi adókról és illetékekről hozott tavaly év végi döntéseiket, és minden adónemben térjenek vissza a törvény által megengedett minimális szintre. „Sepsiszentgyörgy példája is azt bizonyítja, hogy ennek a lehetőségnek adottak a törvényes feltételei” – írják a felhívásukban.

Az EMSZ emellett közös nyomásgyakorlást is javasolt annak érdekében, hogy a bukaresti kormány gondolja újra adópolitikáját.

Székelyföldön ez év eleje óta formak az indulatok a tavaly év végén bukaresti utasításra megemelt helyi adók miatt. A tömbmagyar régióban elsőként Sepsiszentgyörgyön vonultak utcára a helyiek, az emelés ellen tüntetve.

A tiltakozás nyomán Antal Árpád polgármester bejelentette, hogy az önkormányzat felülvizsgálja a korábbi döntését. Közölte: indítványozni fogja, hogy 2026-ban az ingatlanadó a törvény által megengedett minimális szinten maradjon, míg a gépjárműadó összege ne haladja meg a tavalyi szintet.

A bejelentés ellenére Sepsiszentgyörgyön hétfőn ismét utcára vonultak a helyiek, akik addig folytatják a tiltakozást, amíg meg nem születik az újabb tanácsi döntés. Hétfőn Kézdivásárhelyen is több százan tiltakoztak a bukaresti adópolitika ellen, szerdán pedig Csíkszeredában tartottak villámcsődületet az adóemelés miatt. Hargita megye székhelyén szombaton újból utcára vonulnak az emberek, vasárnap délutánra pedig Székelyudvarhelyen is békés tüntetést hirdettek. *(MTI)*

szág és régió olajtartalékainak ellenőrzését célzó nagyhatalmi érdek volt, ehhez a nemzetközi jogot először körítésnek, másodszor lábtör-lőnek használták.

Innen a Kárpát-karéból nézve különösen jól látható, hogy a nemzetközi jog lábbal tiprása is csak akkor baj, ha a domináns nagyhatalmak szemszögéből nézve rosszfiúk követik el. Szép hazánk még NATO-tag sem volt a második Öböl-háború idején, de a jenikikhez való dörgölözés jegyében mégis aktív, harcoló egységet küldött a háborúba. Az adott időben ezt a

zászlóaljat irányító ezredes nem-hogy vádlottak padjára nem került háborús bűnökért, hanem tábornoki csillagot kapott, vezérkari főnökké is előléptették, majd az előző kormányzati ciklusban miniszterelnök volt a liberálisok színeiben. Ez a háborús bűnösökhöz képest nem rossz karrier is élő példája annak, hogy a világ dolgai ugyanúgy működnek, akár a természet: az erősebb kutya párosodik, a gyengébbeknek szuverenitásukban áll morogni ehhez, de hogy ezt egyetértően vagy elítélően teszik, az teljesen mellékes.

O R S Z Á G – V I L Á G

Esőre, majd lehülésre lehet számítani országszerte

Az Országos Meteorológiai Szolgálat (ANM) csütörtökön esőre, jegesedésre és heves szélre adott ki figyelmeztetést, amely majdnem az egész ország területére érvényes. A meteorológusok szerint csütörtök este 8 órától vasárnap este 6 óráig az ország túlnyomó részében esőzések várhatók. A délkeleti régiókban mérsékelt mennyiségű csapadék várható, négyzetméterenként 10-20 liter, helyenként 25 liter. Az ország többi részén a csapadék ennél kevesebb lesz, Moldvában és a hegyvidéken havazásra, a többi régióban vegyes csapadékra lehet számítani. Helyenként jégkéreg képződhet. A meteorológusok előrejelzése szerint a fagyos idő február 4-éig, szerdáig kitart, főként a Kárpát-vonulattól délre és keletre fekvő területeken. *(Agerpres)*

Közel egymilliárd eurót fektetett be az EBRD 2025-ben

Az Európai Újjáépítési és Fejlesztési Bank (EBRD) 2025-ben rekordösszeget, 955 millió eurót fektetett be 37 romániai projektbe, ami jelentős növekedés a 2024-es 707 millió euróhoz képest – közölte csütörtökön a pénzüntézet. Az EBRD romániai igazgatója, Victoria Zinchuk szerint az éves befektetések volumene tavaly volt a legnagyobb, amióta a bank 1992-ben megkezdte tevékenységét az országban. Ez szerinte a román gazdaság iránti bizalmat tükrözi. A befektetések 81 százaléka zöldgazdasági projektekbe irányult, jóval meghaladva az EBRD teljes régiós átlagát. A bank portfóliójában a magánszektor aránya 86 százalék, az EBRD pedig továbbra is aktívan együttműködik a román hatóságokkal a zöldátállítás, az energiapiaci reform és az uniós kezdeményezések – köztük a Fit for 55 és a REPowerEU – végrehajtásában. Az EBRD eddig összesen több mint 12,3 milliárd eurót fektetett be Romániában 584 projekt keretében. *(Agerpres)*

Az egyházban és a hadseregben bíznak

A romániai polgárok továbbra is az egyházban és a hadseregben bíznak a legnagyobb mértékben, miközben a parlament a bizalmi rangsor utolsó helyén áll – derül ki az INSCOP Research közvélemény-kutatásának csütörtökön közzétett adataiból. A felmérés szerint a megkérdezettek 63,9 százaléka mondta azt, hogy „meglehetősen” vagy „nagyon” bízik az egyházban, ami jelentős növekedés a tavaly nyári adatokhoz képest. A második helyen a hadsereg áll 61,8 százalékos bizalmi szinttel, ezt követi a rendőrség, amelyben a lakosság 50 százaléka bízik. A rangsor alsó felében a politikai intézmények találhatók: az államelnöki hivatalban a megkérdezettek 27,9 százaléka bízik, az igazgátszolgáltatásban 25,4 százalék, a kormányban 18,4 százalék, a parlamentben pedig mindössze 11,9 százalék. *(Agerpres)*

Hétfőn kezdődik a parlament idei első rendes ülésszaka

Megkezdí hétfőn a parlament idei első rendes ülészakát. A szenátus és a képviselőház elnöke hétfőn 16 órára hívta össze a plénumot. A parlamenti eljárásnak megfelelően az ülészak első napján mindkét házban megválasztják az új házbizottság tagjait, vagyis az alelnököket, titkárokat és háznapgyokat, akiket a frakciók jelölnek. A két házelnökö – Mircea Abrudeant és Sorin Grindeanut – a négyéves törvényhozási ciklus elején választották meg. *(Agerpres)*

A szuverenitás születésnapja

(Folytatás az 1. oldalról)

többet a gyakorlatban annál a papírnál, amire kinyomtatták, ha nincs mögötte olyan intézményrendszer, amely a jogi döntéseket be tudja tartatni a jogalanyokkal.

Az egyébként szintén januárban, nyolcvan éve megalakuló ENSZ többek között arra is kitűnő volt, hogy a kevésbé gyakorlatias széppelkekkel elhitette, hogy a világ a nemzetközi jognak köszönhetően egy jobb hely annál, mint amilyen valójában. Mert a gyakorlatban az

évezredek során semmi nem változott, az országok közti vitás kérdéseket mindig az erő döntötte és dönti el. Politikai, gazdasági vagy katonai csomagolásban.

Hogy maga a nemzetközi jog rendszere is mennyire képlékeny, a nagyhatalmi érdekeknek alávetett teremtmény, azt a legutóbbi századforduló környékén két felvonásban lezajlott iraki háborúk szemléltetik a legjobban. Miután 1990 augusztusában Irak lerohanta a kis szomszéd Kuvaitot, néhány

hónappal később egy olyan nemzetközi koalíció tette helyre, amely a nemzetközi jog erővel történő érvényesítésének tankönyvbe illő példáját szemléltette. Aztán 2003-ban következett a második Öböl-háború, amely nemzetközi jogi szemszögből nézve illegális volt, a támadó koalíció saját kezébe vette az igazságszolgáltatást. Tizenkét év leforgása alatt láthattuk a nemzetközi jog diadalát, majd válságát. Alapjaiban véve mindkét konfliktus mozgatórugója a közel-keleti or-

Lakossági kérések

Adótámogatás és utcanév-változtatás

A marosvásárhelyi önkormányzat csütörtökön megtartott januári közgyűlésén a napirend megvitatása előtt két lakossági felszólalásnak adott helyt a képviselő-testület. Egyik felszólaló a hátrányos személyek adókedvezményének eltörlését sérelmezte, a másik egy 2023-ban elfogadott utcanév-változtatási határozat visszavonását szorgalmazta.

Karácsonyi Zsigmond

Méltányos megoldást keresnek

Az ingatlan- és gépjárműadó drasztikus növelése és a hátrányos helyzetű személyek kedvezményeinek eltörlése országos elégedetlenséget váltott ki. A december végén elfogadott törvény nemcsak felülírta az önkormányzatok által tervezett növekedést, hanem az adókedvezmény elviselhetetlen anyagi terhet ró a rokkant vagy fogyatékos személyekre, esetenként az őket ápoló főállású gondozó családtagra. Egy ebben a helyzetben levő anyuka részletesen felsorolta, milyen kiadásokkal kell számoljon. A kedvezmény eltörlése kilátástalan helyzetbe hozta.

A képviselők szinte egymást túllícitálva támogatásukról biztosították a hátrányos helyzetűeket, és megoldásként segély folyósítását ígérték. Kovács Mihály Levente alpolgármester hozzászólásában elmondta, hogy kidolgoztak egy határozattervezetet, amit a következő tanácsülésen elfogadásra terjesztenek. Valamilyen formában vissza fogják adni a befizetett adót azoknak, akik előző években részesültek a kedvezményben. Ugyanakkor a szociális ellátásban tevékenykedő civil szervezetek támogatásban részesülnek.

Álprobléma kampánycélból

Míg a hátrányos helyzetűek adókedvezményének kérdésére valóban halaszthatatlanul megoldást kell találni, addig a második napirend előtti felszólalás a tanács működési szabályzata szempontjából kilógott a keretből – nem kapcsolódott a napirenden szereplő határozattervezetekhez –, amint Dan Mașca képviselő is megállapította. De a békesség és a választók kedvéért jóváhagyták a Tompa Miklósrá keresztelt Vasile Săbădean utcarész felháborodott maroknyi lakója képviselőjének felszólalását. Az ügy előzménye, hogy a január 24-én, a román fejedelemségek egyesülésének napján

Fotó: Karácsonyi Zsigmond

spontán tüntetést tartottak a lakók. Az eseményről a Cuvântul liber napilap nacionalista felhangú tudósításban számolt be: azt állítván, hogy marosvásárhelyi sajtóosság a román utcanevek magyarosítása, miközben a cikkből is kiderül, hogy a 2023 decemberében elfogadott határozat számos utca el- vagy átnevezését célozta. A magyarok mellett olyan helyi román közéleti szereplők neve került táblára, mint: Ion Fiscuteanu, Dan Alexandrescu vagy Constantin Silvestri.

A két évvel ezelőtti határozat minden közigazgatási lépcsőfokot megjárta, és a prefektúra szűrőjén is átment. Amint Kovács Levente Mihály alpolgármester fogalmazott: – Az utcanév-változtatás egy hosszú közigazgatási folyamat. Minden lépést betartottak az ügygel foglalkozó önkormányzati dolgozók, ezért arra kérem a tanácsoskollégákat, hogy ne kreáljunk egy mesterkélt konfliktust és ügyet Marosvásárhelyen, ami pusztán egy utca átnevezéséről szól.

Télen is dolgoznak a sztrádaépítők

(Folytatás az 1. oldalról)

A kedvezőtlen, téli időjárási és terepi feltételek mellett is folyik a munka, mintegy 250 munkás dolgozik a Marosvásárhely–Németvásár közötti autópálya első (Marosvásárhely és Nyárádszereda közötti) szakaszán több száz logisztikai és műszaki eszközzel, valamint gépekkel, hiszen a múlt év végéig elvégzett munkálatokat teljesen kifizették a vállalkozónak – állítja az MVA szervezet, megköszönve a Nurotól tapasztalt nyitottságot és a kapott információkat.

A szervezet decemberben végigjárta a Nyárádmentén épülő szakaszt, ahol azt tapasztalta, hogy a csapadékos idő miatt a kivitelezés lassabban halad, a talajvizet folyamatosan el kell távolítani (szivattyúzni), az építőutakat állandóan javítani kell, így főleg a betonmunkálatok folynak ebben az időszakban.

Egy magasfeszültségű vezetékeket tartó szerkezetet el kell költöztetni a helyszínről, de először ki kell sajátítani a felállításhoz szükséges területet az új helyszínen, ami tovább lassítja a haladást – jegyzi meg.

A közúti infrastruktúra-kezelő országos társaság (CNAIR) alárendeltségébe tartozó CESTRIN tanulmányközpont adatai szerint az autópálya első szakasza decemberben 25 százalékos megvalósítási fázisban volt, a terepen és az ákosfalvi telephelyen közel 700 munkás és 550 munkagép dolgozott a Nuro Insaat ve Ticaret Anonim Sirketi vállalat számára.

A decemberben készült légi felvételek szerint elkezdték az áthidaló szerkezetek alapjainak építését a harasztkereki, szentgericei, szentháromsági és adorjáni bekötőutaknál, illetve a Nyárád és a Vécke mellett, de az egész szakaszon nagyon sok út alatti vízátervezőt kell megépíteni. A csibai patakon 140, a Nyárádon 162, a Véckén és a vasúton 170 méter hosszú áthidalót kell építeni. Földmunkák zajlanak az A3-as pályával való kapcsolódás, az ákosfalvi és nyárádszeredai le- és felszálló helyszínén, illetve a pálya második szakaszának kiindulópontjánál (Demeterfalva mellett), de kevésbé látványos eredményekkel. A két vadátkelő betonszerkezete is épül, de a pihenőparkolónál még semmilyen munkálatot nem végeztek, miközben a pályaszakasz nagyobb részén az alapozó réteget már kiépítették.

Az A8-as autópálya első szakaszát 2026 decemberéig be kellene fejezni, de nagy valószínűséggel ez csak a következő évben készül el. Időközben már folyik a második (Nyárádszereda és Sóvárad közötti) szakasz tervezése, és Nyárádgyarós mellett elkezdték a telephely előkészítését is.

2026. április 12-én
Magyarországon választások lesznek!

Regisztrálj és szavazz!

regisztracio.ro

A kanadai Sziklás-hegység (2.)

Fodor Lajos

Kanadában, Wateron városában töltöttük az egész éjszakát.

Korán reggeliztünk, utána megittunk egy dupla feketét a városban, és indultunk is tovább, azonban megálltunk a Prince of Wales szállodánál szétnézni. Érdekes volt a domb tetejére feljönni, előttünk terül el a középső Waterton-tó és Waterton település, balra a felső Waterton-tó, s bármerre is nézünk, mindenhol hegyek.

A világ legnagyobb autója

Még sok látnivaló volna a környéken, itt van nem messze a Red Rock canyon, itt van az Akamina tartományi park, de úgy határozunk, estére Radium Hot Springsbe kell érünk, a Kootenay nemzeti park délnyugati bejáratához. Tehát indulunk, északra a 6-os úton egészen Pincherig, onnan pedig nyugatra a 3-as úton a Crowsnest-hágó irányába. Az út továbbra is szép, a távolban nyugatra a Sziklás-hegység vonulata, az előtérben pedig farmok, legelők, egy-egy széltrubina. Minden zöld, látszik, hogy szorgos emberek laknak a környéken, minden rendezett. Pinchernél, mielőtt nyugatra térünk, megállunk feltölteni a fogyóban levő élelemtartalékot, no meg az innivalót. Praktikusabb is, meg sokkal olcsóbb is, mint vendéglőben enni.

Ahogy nyugatra térünk, az út lassan kezd emelkedni, és a völgy egy kicsit összeszűkül a Crowsnest-hágó felé. A táj rendkívül szép. A hágó egyike a legalacsonyabbaknak a Sziklás-hegységben, a Crowsnest felé mindössze 1358 m magas.

A környék szénben gazdag, ennek kitermelésére épült 1897-ben a Canadian Pacific Railroad. A földcsuszamlás és a bányabalesetek azonban hírhedtté tették a környéket, az 1914-es hillcresti bányarobbanás a letragikusabb Kanada történetében, 189 áldozata volt. Ma-napság a szénbányák nagy része bezárt, a felszíni fejtés sokkal olcsóbbnak és biztonságosabbnak bizonyult. Ahogy átjutunk a vízválasztó nyugati oldalára, és ugyanakkor átjövünk Brit Columbia tartományba, megállunk gyönyörködni a

tájban. Előttünk a Crowsnest-tó, utána pedig az ugyanilyen nevű csúcs. Az idő is kedvez, kék az ég, egy-egy báránnyel tarkítja. Sétálunk egyet, utána pedig indulunk a közeli Sparwood felé.

Sparwood, egy aránylag kis település, mintegy 3600 lakossal, fontos szerepet tölt be a szénbányászatban. Egyik érdekessége a Terex Titan autó, mely 1998-ig a világ legnagyobb autója volt. 16 hengere 3300 LE-t fejtett ki, és 235 t súlyával 320 t rakományt tudott egy-

nénk. Utunk a Sinclair-canyon legszűkebb részén vezet tovább, és pár kilométer után megérkezünk a Radium Hot Springs strandra. Csodás helyen van, hegyekkel körülvéve, s az egyik lejtőről egy szálloda épülete magaslik az ég felé. A medence vize jó meleg, hőmérséklete 40 °C körüli, a bennszülött indiánok jóval a park létesítése előtt ismerték.

Jólesik a semmittevés a meleg vízben, az idő is kellemesen meleg, a nap sugarai megvilágítják a medence szélén emelkedő tejfehér sziklafalat. Habár a fürdő neve Radium Hot Springs, a víz radioaktivitása jelentéktelen. Lassan a nap elbújik az egyik hegy mögött, a hőmérséklet észrevehetően csökken, ideje visszatérni a szállodába. Egy jól megérdemelt vacsora után el tesszük magunkat holnapra.

A következő napra aránylag rövid utat terveztünk, mintegy 140 km-t, valahol Banff, illetve a Lake Louise környékén szeretnénk aludni. A látnivaló azonban rengeteg, azért is terveztünk ilyen rövid utat.

A Sinclair-patak mentén keletre

A Crowsnest-tó

indulunk, és miután elhagyjuk a Radium Hot Sprigs medencét, az út egyre inkább emelkedik és kanyarog, s hamarosan megérkezünk a Sinclair-szorosba. Itt érdemes megállni, a völgy kitárul, előttünk a Kootenay folyó völgye, a távolban a Mitchell hegyvonulat csúcsai sorakoznak. Később északra térünk, és egy ideig a Kootenay folyó völgyében haladunk. Radium Hot Springstől mintegy 63 km-re, Kootenay Crossingnál elhagyjuk a Vermillon folyó partján vagyunk. Bal oldalunkon megjelennek a sárga különböző árnyalataiban játszó sziklák. Számos vastartalmú forrás található a környéken, a bennszülöttek állítólag innen szereztek be az okkersárga festéket kerámiájuk színezésére.

Innen már csak egypár km a Marble Canyon. Itt ismét megállunk megcsodálni a rohanó patakot, mely gleccserolvadékból ered, és

A Columbia-tó

mély utat vágott az útjába kerülő sziklákba. A kékeszöld zubogó víz csodálatos látványt nyújt. Egy kellemes órát töltünk a rohanó Tokumm-patak partján, mely helyenként 37 m mély canyont mosott a mészkő sziklába. A tájat csak a 2003-as erdőtűz okozta elszenesedett fák csúfítják el. Az erdőtűzet állítólag két villám okozta, a park 12,6%-ban égett le. Lehet azonban látni, hogy ennyi évvel az erdőtűz után, az elszenesedett fák között már megújult a természet.

Indulunk is tovább, s hamarosan a vízválasztónál, a Vermillon-hágónál vagyunk. Itt elhagyjuk a Kootenay nemzeti parkot, és belépünk a Banff nemzeti park területére. A 93-as út, melyen jöttünk, nemsokára találkozik az 1-es (Trans-Canada) úttal. Úgy döntünk, hogy délre, azaz Banff felé folytatjuk utunkat. Szerencsére hamar észrevesszük, hogy a Trans-Canada autótut javítják, így hát letérünk az 1A, azaz Bow Valley útra. Ez párhuzamos az 1-es úttal, csak sokkal látványosabb, igaz, keskenyebb is. Hamarosan megérkezünk a Johnston-patak elágazásához, és ismét megállunk. Körülbelül 10 éve már jártunk erre,

gyakran találkozunk egy-egy csíkos mókussal, ezek az állatok már régen rájöttek, hogy sokkal könnyebb a kirándulók mogyoróin megélni, mint azt a természetben keresni. Szelídek, kézből esznek, és még pózolnak is a fényképezőgépek előtt, bár valószínűleg ez nem tudatos.

Az alsó vízesést hamar elérjük, a felső azonban mintegy órai járásra van. Végül is jó kétórás kirándulást tettünk meg, de megérte a fáradságot.

Innen Banff már közel van, igaz, elég régen nem jártunk itt, de a város kicsi, úgyhogy eligazodunk, legalábbis a főtéren. Első dolgunk feltölteni az élelemtartalékot, ez azonban nehezebben megy, mint gondoltam. Legalább háromszor kérdezősködünk, merre is van a legközelebbi élelmiszerüzlet, mindannyiszor el is magyarázzák, hogy valahol itt van a közelben. Az eredmény azonban ugyanaz: sehol nem találjuk. Erről jut eszembe, hogy amikor először jártunk Montrealban a botanikus kertben, egy térképet nézegettünk, de sehogysem igazodtunk ki. Ekkor egy fiatal amerikai csoport állt meg mellettünk, és miután ők is tanulmányozták a térképet, egyszerűen megjegyezték, hogy ezek a kanadaiak nem tudnak térképet készíteni. Lehet, hogy van benne valami. Végül is megtaláltuk az üzletet, de nem a magyarázatok alapján, hanem véletlenül. És ekkor jött a másik meglepetés; olyan kicsi volt a parkolóhely, hogy várni kellett, míg valaki elment, hogy helyet találjunk.

Miután az élelmet megvásároltuk, benzin után néztünk, de ez sem volt egyszerű dolog. A benzinkutat megtaláltuk, de a benzin nem akart folyni. Végül is egy helybeli meg-sajnál, és a segítségemre sietett. Mint kiderült, a benzinkút csak kanadai hitelkártyát fogad el, így hát be kellett mennem a kasszáshoz, hogy ellenőrizze a hitelkártyám. A kasszás egy jó alapos hindu volt, legalább tíz percig tartott, míg meg-egyeztünk, hogy vehetek üzem-anyagot. Persze közben az én vérnyomásom már közel volt a rekordmagashoz. De végül is az autó is tele lett benzinnel.

(Folytatjuk)

Az erdőtűz után

A természet kalendáriuma (DCCVI.)

Kiss Székely Zoltán

*Jegenyék ághegyén,
Fekete frakkosan,
Szinte égbe növe
Ülnék, oly magasan,
Hogy már azt kell hinnem,
Ők tartják az eget,
És a földre lépni,
Ha ők nem akarják,
A hónap sem lehet.*

Január végi ritka nagy hóban **Horváth István** *Tél* című versével indulok heti sétámra. Jer velem, kedves Olvasóm!

*Hallgat a föld, az ég.
Szél se, hang se moccan.
Néma hangszer a tél,
Zizzen felajzottan.
Szállni kezd a fehér
Milliárdnyi hópehely.
A mindenség zenél.*

*Állnak a magasban
A varjak riadtan
S körül, körös-körül
Szerveződik a tél.*

30-án kopogtassunk be a **Batthyaneumba** Gyulafehérváron. E napon, 1741. január 30-án született **Batthyány Ignác** erdélyi püspök, aki 18.000 kötetével megvetette a híres könyvtár alapjait, s ugyanitt csillagvizsgálót létesített.

Emlékével érkezem a februárba. A február már az antik Rómában is a testi-lelki purgálás idejének számított. Valamikor az év utolsó hónapja volt, s ezért ragasztották hozzá a szökőnapokat. A szó a fibrából, a bőrrostok nevéből ered. Mégpedig egy igen furcsa latin népszokás kapcsán, amely a tisztulással, főként az asszony nép megtisztításával függ össze: a megkor-bácsolás a testi megtisztulást célozta akkoron.

Keresztény időkben a február a böjt első hava lett – a nagyböjt kezdete rendszerint ebbe a hónapba esik. Erre utal a hónap régi magyar neve: *Böjtelő hava*. Nevezték *halak havának* is, mivel február 21-e és március 20-a között a Nap a halak jegyében jár.

Csernátonban született, hogy mikor, talán 1633-ban, nem tudjuk, s csak az évet és hónapot – 1679 februárja –, amikor meghalt **Csernátoni Pál**. A nagyenyedi református kollégium matematika és

filozófia tanára volt. **Apáczai Csere János** tanítványa 1656-ban a kolozsvári református kollégiumban az ékesszólás lektora, azután a fiatal **Bethlen Miklós** útitársa volt Német-, Francia-, Angol- és Belga-földön, de 1661-ben megfordult Heidelbergben, 1667-ben Leidenben, 1665-ben pedig Bázelen a filozófia magisztere lett. 1668-ban Nagyenyeden választották meg a matematika és filozófia professzorává. A filozófiában **René Descartes** rendszerét elsőként népszerűsítette Erdélyben. **Pápai Páriz Ferenc** tanára volt – aki ezt jegyezte fel róla naplójába:

„elsősorban neki köszönhetem mindazt, amit tudok a földrajzból, történelemből és az igaz filozófiából.”

Kapocs volt generációk között. Egyetlen, kéziratban fennmaradt munkája, a **Logika** a kolozsvári református kollégium könyvtárában pihen.

Február 1. az erdélyi tudományos élet máig fénylő csillaga: 1874-ben ezen a napon jelent meg az **Erdélyi Múzeum Egyesület** tudományos folyóiratának első száma.

Február 1. a **Tisza élővilágának emléknapja** is – 2000 óta, emlékeztetül arra, hogy azon év január 31-én a Szamos felső folyásának vízgyűjtő területén működő román–ausztrál tulajdonú **Aurul** nevű bányavállalat cianiddal és nehéz-fémekkel szennyezte a Szamos és a Tisza folyókat. A szennyeződés február 1–12. között vonult le a Tiszán ökológiai katasztrófát okozva a folyó élővilágában.

Február 2. **Gyertyaszentelő Boldogasszony** napja. A **Biblia** szerint **József** és **Mária** e napon két gerlicét áldozva, bemutatta **Jézust** a jeruzsálemi templomban: az előírás szerint az elsőszülött fiúgyermeket Istennek szentelték a szülők. Az ókori Rómában tavaszkezdő nap volt, fáklyás engesztelő körmenetet tartottak, amelyben a pogány rómaiak körbejárták a város bálvány-szobraiit. Ennek keresztény ünnéppé alakulása a gyertyás körmenet.

Február 2. a **vizes élőhelyek napja** is. E napon, 1971-ben fogadták el a **Ramsari Egyezményt**, amelyben a biológiai sokféleség megőrzése érdekében a kormányok felelősséget vállaltak a vizes élőhelyek védelméért. Az egyezményt

aláíró országok száma mára száz fölé emelkedett, s a hatálya alá tartozó vizes terület közel 80 millió négyzetkilométer.

Február eleje. Még igazi tél van, az égi áldás – ha az(?) – vastag egyengúnyával fed mindent: a hó terhe alatt szuszogó, lekerekedett dombhátakat, s a meredek háztetőket, amikről még nem csusszant le hóterhük. Csak a kis négyszöges ablakocskák reménye pislákol tavaszt. Mint a kilenc évvel ezelőtt, 2017. február 2-án örökre elhalványult életű kézdivásárhelyi festő, **Kosztándi Jenő Háztetők télen** című képén.

Talán éppen így kölcsönzött fényt az éjszakának Lengyelfalván 1829. február 3-án az az ablak, amely mögött megszületett aznap **Orbán Balázs**.

S ugyanezen a napon 1877-ben Ratosnyán világra jött Marosvásárhely emblematikus nyelvésze, Kelet-tudora, **Antalfy Endre**. A gyulafehérvári teológia és a kolozsvári egyetem után Kairóban, Jeruzsálemben és Konstantinápolyban a keleti kultúrát tanulmányozta. 1910-től Marosvásárhelyen tanár. Tagja volt a **Kemény Zsigmond Társaságnak**, 1944 őszén Maros megye alispánja lett. Munkáit – bennük arab, perzsa, török és kínai fordításait – a **Zord Idő** és az **Erdélyi Helikon** közölte.

Február 3. Balázs napja. Az örömény püspök legendáinak minden mozzanata, kultusza, s a nevéhez fűződő szokások a téli ünnepkörrel kapcsolatos ősi hiedelmeket tükröznek. **Szent Balázs** a torok, a kikiáltók, énekesek védőszentje. A gyermekhalandóság okai közt régen az élenjáró torokgyík ellen az anyák Szent Balázshoz fordultak. Balásznapkor a templomba vitték a gyermeket, akinek a torkához a pap két keresztbe tett vagy Y alakban hajlított és összekötött gyertyát tartott, miközben a *balázsáldás* szavait mormolta. Ez volt a balázsolás. A legenda halszálkát említ, nem betegséget, és ez arra utal, hogy Balázs már a nagyböjt szentje, a hal ugyanis böjti étel.

Február negyedike **Veronika**, moldvai csángó alakjában **Viron** napja. Legendabeli asszonyalak, aki a középkori jámbor néphagyomány, majd nyomában a keresztúti ájtatosság hatodik állomása szerint kendőjét nyújtja a kereszthordozástól verejtékező **Jézus**nak: a kendőn rajtamaradt Krisztus képmása. A legenda még tudni véli, hogy a nagybeteg **Tiberius** kérésére, Veronika fölkereste a római császárt, s Tiberius a kép láttára meggyógyult. Veronika **Péter** és **Pál** római környezetébe került. Halálos ágyán a később Veronika kendője néven híressé vált képmást Péter utódjára, **Kelemen pápára** hagyta.

Reményik Sándor így énekelte meg **Veronika kendőjét**:

*Ha élünk, száll még ránk sok álom,
Még járunk napsütéses tájon,*

Ki látott még ilyen félve áldó napot?

*Ám egy felhő bennünk borong majd.
Egy képtől nem lesz maradásunk,
Egy arc ránk mered halaványan,
Kendőnk ha kiterítjük lágyan.
Mint Veronika Urunk képét,
Világok véres verejtékét
Mi a lelkünkkel letöröltük.*

Február 5-én, 1889-ben született **Szatala Ödön** botanikus, a vetőmagvizsgálat és a zuzmóflóra kiemelkedő szakembere. Tanulmányait a budapesti tudományegyetemen végezte. 1913-tól a növényteni tanszéken tanársegéd volt; 1916-ban doktorált. 1914–19-ben a **Vetőmagvizsgáló Intézet**ben dolgozott, 1945-ben az intézet igazgatója lett. 1952-től haláláig az **Magyar Nemzeti Múzeum** növénytarában dolgozott, és előadott az egyetemen is. A vetőmagvizsgálat mellett Magyarország és a Balkán zuzmóflórájának feldolgozása terén jelentős munkát végzett. Mintegy száz új zuzmófajt írt le. A Nemzeti Múzeum zuzmógyűjteménye mellett több külföldi múzeum gyűjteményét is feldolgozta.

Ugyanezen a napon jött a világra Lövétén **Lázár László** orvos, kutatóorvos. Középiskoláit a művészi hajlamaira felfigyelő **Nyíró József** támogatásával Székelyudvarhelyen végezte 1944-ben, orvostudományi tanulmányokat Pécssett és Marosvásárhelyen folytatott, itt államvizgázott 1950-ben. A marosvásárhelyi OGYI bonctani tanszékén kezdte pályáját. **Miskolczy Dezső** professzor klinikáján, majd a **Román Akadémia** marosvásárhelyi kutató-állomásának munkatársa. Kutatómunkája az idegszövetten és az embriológia területén jelentős. Eredményeit japán kutatók kiindulási alapként használták fel az inge-

rületvezetés mechanizmusának magyarázatára. Tanulmányait számos nemzetközi folyóirat (Confinia Neurologica, Journal of the Neurological Sciences, Clinical Experiences in the Brain Sistem Disorders, Acta Morphologica Academiae Stientiarum Hungaricae, Arhiv Patologii, Neurochirurgia, Orvosi Szemle) közölte, de saját (tan)könyve egyetlen egy, az 1979-ben megjelent könyvomasos **Általános embriológiai fogalmak** volt.

*Mérgesen süt a nap, harapja a fákat,
Kertet az áldottság
Ennél jobban meg nem alázhat.
Ki látott még ilyen félve áldó napot,
Hogy megvonja azt is, amit sohse adott?
Fagy kígyója mászik: hasad a fák kérge,
Megszédül az ember, anélkül,
Hogy gyarló céljához elérne.
Süket visszhang figyel, sanda gyanú mászik,
Sohse jutok már el egy boldgabb máig!
Tócsa fázik nagyon, megreped az ég is:
Összeszedem magam, a jégcse-repekből
Összerakom magam újra mégis.*

Kegyetlen kemény *Tél* van. Már közeleg a tavasz, de addig is, méltósággal viselve a fagy terhét, barátomnak, **Lőrinc József**nek a tavaly év végén Székelyudvarhelyen megjelent **Kert a lelkem** kötetének egyik kert-versével búcsúszom tőled, egy hétre, kedves Olvasóm. Maradok kiváló tisztelettel. *Kelt 2026-ban, január farkában, 285 évvel a gyulafehérvári Batthyány-könyvtár alapítójának születése után.*

Kosztándi Jenő – Háztetők télen, 2010

Épített örökségünk

A hit erődje Nagyajtán

(Folytatás

múlt pénteki lapszámunkból)

A Fekete-erdőből előtörő Ajta-pataka völgyének torkolatánál, az Olt jobb partján fekszik Nagyajta. A Kovászna megyei falu déli részében egy magaslat szélén áll az unitárius templomerőd. Keletelt középkori templomának nyugati oromfalához harangtorony épült. A templomot paralelogramma alaprajzú védőfállal vették körül, északi oldalának bejárata az ötszögű, háromszintes kaputorony alatt nyílik. Az északnyugati sarokra és a délkeletire pedig egy ék alakú, kétszintes reneszánsz védőtornyot építettek. A falakat és a védőtornyokat a nyugati, déli és keleti oldalon mély sánc és töltés övezi.

Nagy-Bodó Tibor

A település első írásos említése

Amennyiben a falu azonosítható a pápai tizedjegyzékben előforduló Ahch nevű helységgel, akkor Nagyajta első írásos említése 1332-ből ismeretes. 1459-ben már Nagiaytha néven írják.

Korai templomát a 15-16. század fordulóján, az igényeknek megfelelően, gótikus stílusban építették át. Ahogyan azt már a múlt heti lapszámunkban leírtuk, a templommal és az erődítményekkel kapcsolatban Kelemen Lajos említette, hogy 1732-ben hosszas perlekedés után Nagyajta lakossága úgy döntött, hogy a vár legyen az egész falu tulajdona – felekezeti különbség nélkül –, a templom pedig maradjon az unitáriusoké.

A kaputorony ötszög alaprajzra épült

A templomot övező várfalak és védőtornyok – pont úgy, mint az épületegyüttes többi épületrészei – szintén kőből épültek.

A falak vastagsága az alpnál megközelítőleg száz centiméter, a tornyok fala valamivel vastagabb, az alpnál százhusz-százhuszonöt centiméter közötti.

Gyöngyössy János a Székelyföldi vártemplomok című könyvében ír arról, hogy a bejáratot magába foglaló kaputorony az ó-olaszbástyák mintájára, ötszög alaprajzra épült.

Két szárnyfala az északi védőfállal, melyhez csatolták, szízfokos tompaszöget zár be, két homlokfala pedig száznegyven fokos szögben találkozik.

A háromemeletes bástya mindenik oldalán jelenleg egy-egy lappancsos lőrés nyílik. Az idők folyamán tető nélkül maradt tornyok és visszabomlott falszakaszok ma már teljesen felújított állapotban, eredeti pompájukban láthatók, a 2019–2021 között elvégzett teljes rehabilitációs munkálatoknak köszönhetően.

A kilenc centiméter vastag tölgyfa deszkából készült ajtót belül hevederek erősítik, melyeket csapokkal rögzítettek. Az ajtó alul tönksarkon, felül pedig vasilincsben fordul. Külsejét keresztül-kasul lapos vaspántok erősítik.

Az ismeretlen rendeltetésű mélyedés

A falakat eredetileg vakolat borította. Ma csak a kaputorony falain látható új vakolat. A másik két toronyhoz hasonlóan ennél is megállapítható, hogy nem csatlakozik szervesen a védőfalhoz, hanem egy későbbi bővítés eredménye.

A nyolc méter magas falakon, a déli és nyugati falszakaszon teljes terjedelemben, míg az északi és keleti falakon csak részben, a várudvarba nyúló rekonstruált körfolyosó látható.

Ahonnán toronybejárat nyílt

Az északnyugati saroktorony paralelogramma alaprajzra épült, az egyik oldalát részben maga a védőfal alkotja. Így e torornak két szárnyfala és két homlokfala van, akár csak az ötszögre épített ó-olaszbástyáknak.

A bejárás a toronyba az udvar felől történt, a nyugati védőfalba vágott ajtókon keresztül. Ebből az egyik a földszinten, a másik fölötté, az egykori védőfolyosóról nyílt a második emeletre. Mindkét ajtónyílás későbbi kivágásnak látszik, mivel maga a torony is kőből épült, mint a védőfalak: két szárnyfala nem épült szervesen egybe a védőfalakkal.

Falkarcok és felirattöredékek

Az északi homlokfalon vízszintes vezetővonalak között felirattöredék olvasható.

A nyugati és a déli várfal külső oldalán a falakat borító vakolatba számos személynevet, monogramot és évszámot karcoltak az idők folyamán.

Ezek közül a legkorábbiaknak az 1734, 1735, 1737-béliek látszanak, de tüzetesebb vizsgálódással valószínűleg korábbi évszámokat is találhatnánk.

A feliratok egyébként értékes adatokkal szolgálnak a 18–19. századi nagyajtai családokról.

Mind a nyugati, mind a déli falszakasz peremét fogsoros pártázat díszíti

A védőfal nyugati és déli oldalán, átlag három-három és fél méter távolságra egymástól, eredeti és rekonstruált lappancsos lőrések nyílnak. A fal hosszának harmadán és kétharmadán egy-egy, a fal síkjából kiemelkedő szuroköntő látható. Ezeknek építőanyaga téglá, homlokzatukat fordított kulcslyuk alakú lőrés töri át.

A szuroköntő rés jobb és bal oldalán téglából kialakított gyámok láthatók, ezekre támaszkodik a fülke felépítménye.

A nyugati és déli falszakasz peremét, részben eredeti, részben saját anyagából kiegészített fogsoros pártázat díszíti. E díszítmény alapja tulajdonképpen egy lapjára fektetett téglasor, amely lezárja a kőből emelt védőfal peremét és habarccsal kötődik ehhez. E vakolattal fedett téglasor kifelé a védőfal síkja elé ugrik, és kis párkányt alkot. Ezen az alapozáson állnak a mésztufából (kálcium-karbonát) formázott, hasáb alakú fogak. Minden fog között egy-egy kifelé lejtő, szintén habarcsból készült fekvő alakzat, helyenként lapjára fektetett téglá látható.

E fekvő tagok az alapot képező téglasorral együtt a pártázat fokozottabb tektonizálása mellett a vízvetők szerepét is betöltötték, elejét vették annak, hogy az esővíz a pártázatról a falakra csorogjon.

A védőtornyba az udvarról nyílt bejárat

A délkeleti torony sarokra épült, és a déli és a keleti falat oldalazta. Két homlokfala hetven fokos hegyesszögben találkozik, két szárnyfala pedig a déli és a keleti védőfállal külön-külön száztíz fokos tompaszöget zár be, és nem képez egy testet vele.

A sarokrész a torony testébe szögellik. A háromszintes, tagolt, lappancsos lőrésekkel ellátott védőtornyba csupán a földszinten, az udvarról nyílt bejárat, az emeletek közti kapcsolatot valószínűleg belső lépcsők és létrák biztosították.

A keleti oldal védőfalának peremén, hasonlóan az északi falhoz, pártázat nyoma nem látható. Ennek oka: a II. világháborúban so rozatos ágyútűz semmisítette meg mind az

északi, mind a keleti falszakasz tetejét, lerombolva a pártázatos faldíszet.

Négy ajtó eredeti rendeltetése máig sem tisztázott

A védőfal belső oldalán a földszinten négy elfalazott, szemöldökgerendás ajtóhely látható: az egyik az északnyugati sarokban, a másik a dél-nyugatiban, másik kettő pedig a keleti falon.

E két utóbbi közül

az egyik az északkeleti saroktól megközelítőleg húsz méterre található, és ennek szemöldökgerendájába a következő feliratot metsztették:

(An)NO 1622 IOANN:Pa:ET LUCAS B

(...).

A négy ajtó eredeti rendeltetése máig sem tisztázott. Tény az, hogy mindegyikük a külvilág felé nyílik, és nem a bástyába.

Közülük az 1622-es feliratúnál és az északnyugati sarok ajtajánál kívül-belül megállapítható, hogy utólag falazták el őket.

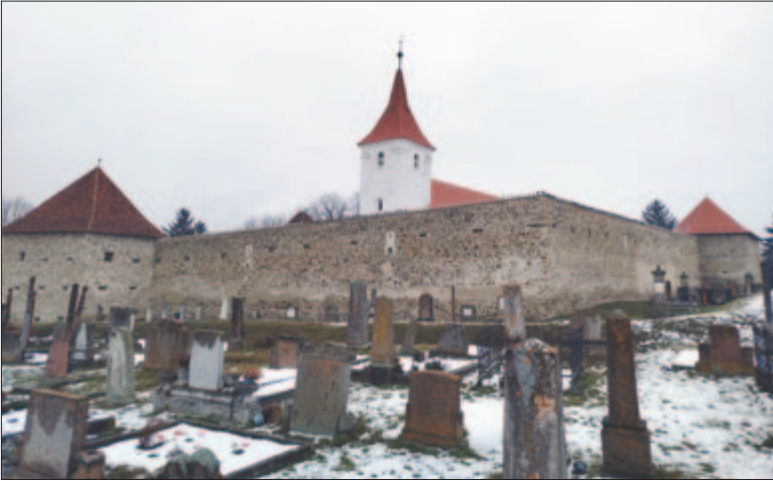
A többenél a külső falon elfalazás nyomát nem észleljük. Az azonban megállapítható, hogy a falak külső vakolására az említett négy ajtó befalazása után került sor.

Az sincs kizárva, hogy az északnyugati saroktoronyba nyíló földszinti ajtó az előbbiekhöz hasonló korábbi – tehát még a torony építése előtti – időből származik.

Demján László műemlékvédő építész kiegészítése

A vár a környék legkiemelkedőbb erődítménye, kultúrtörténeti emlék

Székelyföld, Háromszék, Erdővidék, Nagyajta, Varjúvár-dombja, és mindjárt célba értünk. Így szűkítve a célkeresztet, meg is érkeztünk a templomerődhöz. Ezt külön-külön kell bemutatni, hiszen itt templom is meg erősített vár is található. Temploma kultúrtörténeti emlék, a vár a környék legkiemelkedőbb erődítménye. Ami viszont a helység

elnevezésének helyi mondájához köthető, elmosolyogtat, és mégis engedünk a képzeletnek. Eredetét az „ajtó” szóból származtatják, hiszen mint jeles vásároshely, innen indul és itt megy át minden út a Barcaságra, Székelyudvarhelyre, de még Sepsiszékre is, mondják.

Egy másik, talán a történelmi tényekhez közelebbi megközelítés alapján már II. András királyi adománylevelében említi a szászok letelepedésének keleti határán található Castrum Noilgaiti (1211), máshol Castrum Noial (1222) falu erődítményét. Ekkor az udvarán már fellelhető ősi templomocska keleti tájolásának megfelelő ovális, kelet-nyugat irányú védvárat említenek.

Miért kellett Székelyföld templomait erődfállal ellátni?

Szintén helyi hagyomány szerint később, az első tatárjáráskor ezt a dombon álló faleződöt teljesen elpusztították, és az idők múltán a romokon csak varjak fészkeltek. Innen a Varjúfészek-domb elnevezése.

Mindenesetre a már 1567. esztendei összeíráskor a maga hatvanegy portájával az akkor jegyzett Nagijajta már Háromszék legnépesebb települései között szerepelt. Így mint a környék egyik legjelentősebb gazdasági és egyházi központja, a templom illő kőfalerősítést kapott. Ekkor már a mai paralelogramma formának megfelelő, védekezésre kialakított, átlós irányban két olaszos sarokbástyát meg egy komoly bejárati kaputornyot alakítottak ki.

Miért is kellett Székelyföld templomait erődfállal ellátni? Természetesen a délről, délkeletről támadó, Töröcsvári-hágó, Tömösi-szoros vagy Bodzai-átjáró irányából érkező fosztogatók, miután a Szászföldön csak fallal és komoly védekezésre beálló erődök sorával találkoztak, északabbra szívárogva a székely magyar településeket fenyegették.

Ezért kényszerültek még a kisebb faluközségek is önálló védrendszert, várfalat, többszintes bástyákat és belső, körfolyosós gyilokjárót kiépíteni.

„...ha szeretjük őket, akkor ismerhetjük meg jobban életterüket és az elárvult székelységet...”

Nagyajta is ebbe a saját védőhálóját, erősített templomát kiépítő falvak sorába került. Az erődfállal a hívek és lakosság védelmét szolgálták. Külön érdekesség, hogy a templom az unitárius egyházé, míg a falrendszer egésze a faluközösség gondozásába és tulajdonába került. Ezért is épülhetett a falak belső oldali, udvari részén családonkénti élelemtároló kamra. Ez ugyan a közeli szászok szokásait idézi, mégis érthetőbbé válik, ha a falu közös élestarának, szalonna, gabona és lábasjóság, egyéb házi tartalékok békésebb időkre történő biztonságos közös raktározására gondolunk.

Sajnálatosan az 1657-től felépített belső udvari kamrák csak egy, a 19. század végén keletkezett tűzvészig tartottak ki. Utána már nem építették újra őket.

Szintén a szász vidék jellegzetes erődvédelmére kialakított táblás, itteni szóhasználatban „lappancsos” lőrésekkel és néhány szuroköntő építménnyel látták el a falakat, Szászhermány, Prázsmár vagy Szászbuda mintájára. Ezek a lezárható lőrések minden puskalövés után lezárultak, mígnem újra nem töltötték a fegyvereket.

Addig a szomszédos löállásból tüzeltek, és így ismétlődött az önvédelmi folyamat. A szuroköntő nyílásokat és lőréseket a belső falakon összefüggő, létrával megközelíthető gyilokjáró folyosórendszerrel is összekötötték. Ugyancsak a belső udvarról voltak megközelíthetők a közel egyöles alapszélességre támaszkodó sarokbástyák is.

Az eredeti, keményfa keretezésű kapubejáró szemöldökgerendájába vésett 1622. évszám nem old meg sok találgatást, viszont pontosítja az átlósan elnyúlt négyzetes falerőd reneszánsz stílust súroló formaiságát.

Ugyancsak ezt a stílust véljük felismerni a falkorona nyugati-déli szakaszaira falazott pártázatú megoldásában, amelyet góbés ötletességgel vízelvezető csatornaként is, kettős szerepben használtak. Ezen falak védelme mögé szaladt a falu és a környék még a kuruc-labanc csatározások idején is. Nemhiába szorgoskodtak, védték szülőföldjüket és harcoltak érte, az utókor néma megértéssel és szeretettel gondol a sok száz ilyen és hasonló székely falu névtelen halhatatlanjaira.

Csak ha szeretjük őket, akkor ismerhetjük meg jobban életterüket és az elárvult székelységet.

**A rendelkezésünkre bocsátott dokumentációért külön köszönet Gyöngyössy Jánosnak, Keresztes Géza műépítész, műemlékvédő szakmérnöknek, Fekete Levente lelkésznek, az illusztrációkat, a régi és a mai képeket Fekete Levente nagyajtai unitárius lelkész és Demján László műemlékvédő építész a saját munkájából és gyűjteményéből küldte el a szerzőnek. Összeállításunkat szakembereink véleményezésével még kiegészítjük.*

Szerkeszti: Vajda Gyöngyi 1188.

L. N. J.

Hunyadi János és Mátyás király

Egy megosztott történelem közös hősei

Milyen eltérések és közös pontok vannak ma is a magyar és román történelemben Hunyadi János és Mátyás alakjával kapcsolatban? A Mathias Corvinus Collegium (MCC) *Románok és magyarok a közös múlt tükrében* című sorozatának második beszélgetésén január 27-én Kolozsváron román és magyar történészek közösen vitaták meg a két történelmi személyiség örökségét.

Ha ma megkérdeznénk Hunyadi Jánost vagy Mátyást, hogy románnak vagy magyar-nak vallja-e magát, egyszerűen nem értenék a kérdést. Valószínűleg elsősorban keresztényként tekintenének magukra – hangzott el a keddi beszélgetésen. Az alkalmon dr. Radu Lupescu, dr. Ovidiu Pecican és dr. Lupescu Makó Mária történészek vizsgálták meg a két középkori hős történetét, kitérve a román és magyar történelmi narratíva közötti különbségekre és közös pontokra. A beszélgetés moderátora Marius Turda történész, az Oxford Brookes Egyetem professzora volt, aki egyben a 11 alkalomból álló sorozat szakmai kurátora is.

A 15. századi Erdély összetett történelmi valósága

A beszélgetésen először is Radu Lupescu átfogó képet adott a régió 15. századi helyzetéről, hangsúlyozva a középkori Erdély politikai berendezkedésének összetettségét: „Ez egy olyan időszak, amelyet már az Oszmán Birodalom kialakulása és terjeszkedése ural, hatalmas nyomás alá helyezve a balkáni államokat.”

A történész kiemelte, hogy a hatalom nem egyetlen kézben összpontosult a térségben. A székelyek és szászok külön székelyekbe szerveződtek, saját vezetőséggel, Erdélyt pedig (például Luxemburgi Zsigmond idején) két vajda vezette, mellettük pedig alvajda is volt. „Hunyadi Jánosról az a kép maradt fenn, hogy egymagában megoldott mindent, de valójában Újlaki Miklós is mellette volt, sőt hasonló életutat jártak be. Sokkal összetettebb volt a helyzet, mint ahogyan gondoljuk” – fejtette ki Radu Lupescu. Maga Hunyadi János sem csupán vajda volt, hanem egy sokkal tágabb és dinamikusabb politikai rendszer szereplője.

Hunyadi János, az európai szinten is kiemelkedő hadvezér

A szakemberek Hunyadi Jánost a 15. századi Európa egyik legjelentősebb katonai vezetőjeként mutatták be, aki közvetlenül részt vett az Oszmán Birodalom elleni döntő összecsapásokban. Radu Lupescu Hunyadi katonai felemelkedését végigkövetve bemutatta, hogyan jutott el a helyi oszmán vezetőkkal való csatáktól egészen a nagy hadjáratokig. Pályájának döntő pillanata volt az 1442-es győzelem a Jalomica menti csatában,

miután meghatározó szakaszába lépett az Oszmán Birodalom elleni harc. A hosszú hadjáratban már a szultánokkal szállt szembe Hunyadi, az 1456-os nándorfehérvári diadal pedig az egész keresztény világra kihatott.

A téma kapcsán Lupescu Makó Mária egy érdekes historiográfiai eltérésre is rámutatott: a magyar kutatások szerint az 1442. tavaszi hadjáratot nem Hunyadi vezette, hanem Lépes György erdélyi püspök, és az vereséggel, valamint a püspök halálával végződött. A román történetírásban ugyanakkor sokáig Hunyadi vereségeként szerepelt ez a mozzanat, miközben valójában a későbbi, győztes

összecsapást vezette Mezid bég ellen. Ez a példa jól mutatja, hogy bizonyos kérdésekben még ma is léteznek eltérések a két történetírás között.

Mátyás király pozitív hírneve valós érzelmekből ered

Hunyadi János fia, a Kolozsváron született Mátyás király különleges helyet foglal el a város emlékezetében és Közép-Európa történetében. Uralkodása idején a Magyar Királyság erős és stabil állam volt, ami a déli határvidéken is viszonylagos nyugalmat eredményezett. Mátyásnak sikerült békét kötnie az Oszmán Birodalommal, így kb. 40 évre megszűnt a közvetlen katonai fenyegetés.

Érdekes módon halálát 1490-ben sokan előbb megkönnyebbüléssel fogadták, ám alig két évtizeddel később már erős nosztalgia

Az etnikum nem volt meghatározó szempont a középkorban

A beszélgetésen felmerült a középkori társadalmi mobilitás és az erdélyi román származású nemesség szerepe. Lupescu Makó Mária arra hívta fel a figyelmet, hogy nem tehetjük fel kérdéseinket mai értelemben a középkori szereplők etnikai hovatartozásáról: „Román vagy magyar vagy? Ha ezt a kérdést tennénk fel Hunyadi Jánosnak vagy Mátyásnak, megdöbbenének. Nem értenék.”

A középkori elit számára a társadalmi státusz, a politikai lojalitás és a vallási hovatartozás volt a meghatározó, nem pedig a modern értelemben vett nemzeti identitás.

A szakemberek szerint érdemes túllépni a 19–20. századi nacionalista értelmezési kereteken. Ovidiu Pecican úgy véli, sokkal többet nyerhetünk, ha Hunyadi Jánost és Mátyást közös történelmünk kiemelkedő alakjaiként kezeljük.

„Megmaradhatunk a 19–20. század nacionalista szemléletében, vagy nagy európai személyiségekként is tekinthetünk rájuk” – tette hozzá.

Folytatódik a Románok és magyarok a közös múlt tükrében sorozat

A Románok és magyarok a közös múlt tükrében sorozat következő eseményét február 17-én 18 órától rendezik meg a kolozsvári MCC-központban, címe *Hat hónap, hat évszázadnyi emlékezet – Mihai Viteazul (Vitéz Mihály) „egyesítése”*.

A beszélgetések célja, hogy romániai magyar és román történészek párbeszédre építve, összehasonlító és kiegyensúlyozott nézőpontból vizsgálja Románia, illetve Erdély történelmének vitatott kérdéseit.

A meghívott szakértők tudományos alappal vizsgálják olyan történelmi kérdéseket, amelyek a két nemzeti historiográfiában hosszú időn át eltérő értelmezéseket kaptak.

A romániai nyilvánosságban példa nélküli kezdeményezésként ez a beszélgetéssorozat szakmailag igényes és nyitott megközelítést kínál a történelmünkről folytatott párbeszédhez – a közterek meghatalmasára és a múlt érett, elfogulatlan megértésére.

A beszélgetésekről készült felvételek az MCC YouTube-csatornáján tekinthetők meg. Az MCC következő eseményeiről a szervezet Facebook-oldalán vagy az mcc.ro weboldalon értesülhetnek az érdeklődők. (közlemény)

Montesquieu lázadása Székelyföldön

Komán János

Charles-Louis de Secondatot (1669–1755), akit Montesquieu-ként emlegetünk, a francia felvilágosodás egyik legjelentősebb képviselőjét filozófusként, íróként, történészként tartják számon. Jogászként 1714-től a bordeaux-i parlament tanácsosa, majd elnöke volt. 1728-tól a Francia Akadémia tagja. Sokan a *Perzsa levelek* (1721) című, nálunk is széles körben ismert, népszerű levélgyűjteményét tartják fő művének. Tévesen.¹ Mások *A törvények szelleme* (1748) című, névtelenül megjelentetett egyetemes értékű munkáját tartják a legfontosabb alkotásának. Névtelenül jelentette meg, mert tudta azt, hogy könyve, gondolatvilága szembeszegül XV. Lajos egyeduralmával, a zsarnoksággal, azzal a zsarnokkal, aki minden hatalmat, a törvényhozóit, a végrehajtóit és az igazságszolgálatóit is a kezében tartotta. És aki az uralkodót megfosztotta ezektől a joggyakorlásoktól, az csak lázadó, lázító lehetett. Könyve 1755-ben a tiltott kiadványok listájára került.

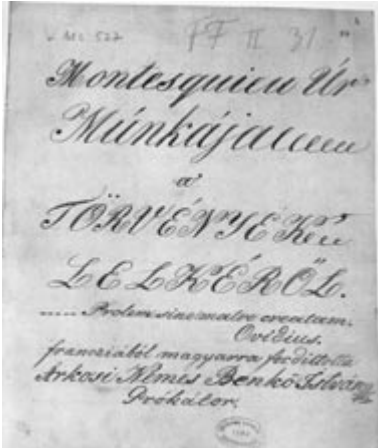
Magyarországon és Erdélyben többen is próbálkoztak a *De l’esprit des lois* (A törvények lelke) tolmácsolásával. Nagy hatással volt a magyar jakobinusokra, köztük Kazinczyra, aki szintén próbálkozott lefordításával, és Batsányira, Csokonaira, Berzsényire, Kölcseyre, az 1834–44-es országgyűlésen fellépő centralista fiatal értelmiségiekre.¹ Olyan személyiségek, mint Széchenyi, Kossuth, Wesselényi, Deák Ferenc biztosan olvashatták azt a kiadványt, amely 1830-ban Pozsonyban jelent meg névtelenül, fel-

tételezésem szerint V. Haller Gábor (1749–822) fordításaként.² 1833-ban Rédly Károly (1791–1854) ugyancsak Pozsonyban jelentette meg három kötetben, aki a XX. századi fordítók szerint az előbbit is felhasználhatta.³

A szakirodalom mindeddig nem beszélt a székelyföldi árkosi születésű Benkő István (sz. 1778) kéziratban maradt tolmácsolásáról. Kéziratban maradt, de a fordító gondoskodott arról, hogy megismeresse Erdély legfontosabb személyiségeivel, azokkal, akik Erdély fővárosában, Kolozsváron építettek maguknak házat, palotát, azokkal, akiknek Erdély gazdasági, politikai, kulturális életében jelentősebb szerepük volt. Az Amerikából hazatérő Bölöni Farkas Sándor (1795–1842) kezdeményezésére, Wesselényi Miklós támogatásával, nyugati model szerint,⁴ gróf Béli Ferenccel, gróf Kendeffy Ádámmal és társaikkal megalapították 1833. január 13-án a Kolozsvári Casinót (Deák Ferenc utca 16., jelenleg Bul. Eroilor), elsősorban a nemesi és a főnemesi osztály számára. A főúri személyek közül, akik látogatták, látogathatták ezt a kaszinót, nem hagyhatók ki a Bánffy, Barcsay, Jósika, Kemény, Mikó, Radák, Rhédey, Szentkereszty stb. családok személyei. De a polgárság sorait sem zárták ki.⁵ Benkő István ügyvéd, mert ügyvéd (prókátor) volt, „kir. táblai hites ügyvéd”, aki a neve elé nem a középajtai⁶, hanem mindig az árkosi helységnevet jelölte meg, Montesquieu lefordított könyvének fejezeteit a Kolozsvári Casinónak adományozta, ahol a főúri és polgári személyek 35 újság

hírei mellett Benkő István fordítását is olvashatták.⁷ Egy ilyen kiadványt nem nézhetett jó szemmel I. Ferenc (1768–1835) osztrák császár, magyar király, akárcsak a XVIII. századi francia királyok, akik a hatalomgyakorlás minden formája fölött rendelkeztek. Nem véletlen az, hogy az 1830-as kiadást is névtelenül adták ki, viszont a reformkorban már sokan dacoltak az önkényuralmi rendszerrel, bátran vállalták nevük leírását egy lázítónak tartott könyv elé. Közéjük tartozott Benkő István is, aki Benkő József (1720–1814) tudós professzor egyik tanítványa volt, és aki hálából megírta és 1822-ben kiadta tanára életrajzát.⁸ Ügyvédi tevékenységének munkahelyét egyelőre csak feltételezzük: Székelyföld és Kolozsvár lehetett.

Benkő István Jelentése a fordítónak címmel bevezetőt ír, melynek utolsó mondata a következőképpen beszél: „Íráam Kolosváron, Pünkösd havának 5k napján 1825k Esztendőben. Benkő István, a’ Fordító sk.”⁹ 1834. május 1-én, az első fejezet után a következőképpen számolt be: „Ez az elébb írt Fordítás készen hever nálam már öt esztendők olta hasztalan; és hogy a’ ne lenne mindég, ezt a keveset kiírtam, és a’ Kolosvári Casinónak adom, ha elfogadja, hogy ott olvassák: és ha olvassák, ’s érkezem, kiírok abból többet is.” Tehát a följegyzések szerint az 1825 és 1830 közötti években fordította le a szerző terjedelmes könyvét, majd apránként 1834 májusától december 28-ig átmásolta, „kiírta” a fordítását, és átadta a Kolozsvári Casinónak. Valaki megkérdezte, hogy „(…) mi okból írok, és

ajjándékozom az írtakat, talán fitogtatásból? Éppen nem, hanem megtörtént velem, hogy egy Mélodramát fordítottam volt még a’ mult 1824k esztendőben; azt, mint Néző-játékot, előadák a’ Theatrálisok, és más ember által fordítatottnak tették ki a’ czédulákon. Tehát megeshetne az is, hogy majd valaki ezen a’ Törvények lelkéről lévő fáradságos fordítasomat is magáénak hirdetné, és az ilyen kedvetlen érzést mozdítana bennem; mert annyi munka után annyi vanitást nékem megbocsáthat akár ki, ha írásomat nevem alatt akarom.” Továbbá megjegyzi: ha megszűnne a Casinó, írása valamelyik tudományos intézetbe kerülhet, ahol gondját fogják viselni, hogy azt senki el ne idegenítse – írta Kolozsváron 1834. október 1-én. A XIX. sz. második felében és a XX. sz. első évtizedében az Erdélyi Múzeum-Egyletnek adományozott iratokat, tárgyakat az 1950-es évek után Kolozsvár négy intézménye (Kolozsvári Állami Levéltár, Akadémiai Könyvtár, egykori egyetemi, napjainkban Lucian Blaga Könyvtár, Erdélyi Történelmi Múzeum) között szórták szét. Az iratok egy részét úgy eltemették a levéltári teme-

tőkbe, hogy számba vevésük hiánya miatt még napjainkban sem kutathatók, meggátolva ezzel elsősorban a magyar kutatók munkáját.

A Montesquieu könyvének lefordítása valóban egy kitartó, sok időt igénybe vevő szívós munkát igényelt. Labor improbus omnia vincit (A kitartó munka mindent legyőz) – írta Benkő a fordításhoz mellékelte bevezetőben. Az ismert kiadások 800–900 oldalt számolnak, a Benkőé 903-at. Montesquieu műve a politikai gondolkodás egyik alapvető alkotása. Elsőként az Amerikai Egyesült Államok alkotmányában szentesítették az államhatalmi szervek szétválasztását. Napjainkban talán nincs is olyan állam, melynek alkotmánya ne tükrözné Montesquieu szellemét. Az iskolákban és az egyetemeken napjainkban is beszélnek róla, mert még több területen is aktuálisnak tekinthető.

Hivatkozások

- ro.wikipedia.org/wiki és vö.: Világirodalmi lexikon. Nyolcadik kötet, Akadémiai Kiadó, Bp., 1994, 565–567.o.
- Komán János: A marosugrai Haller Gábor, Montesquieu főművének fordítója. In.: Székelyföld, XXVIII. évf., 3. sz. 2024. március, 128-148.o.
- Montesquieu: A törvények szelleméről. Budapest, 2000, Osiris–Attraktor, 33.p.
- Egyed Ákos: Kolozsvár vonzása és vonzásköre a XIX. században, In.: Korunk, 1982/4. sz. 282.
- uo.
- Pálmay József: Háromszék vármegye nemes családai. Sepsiszentgyörgy, 1901, 66.
- Egyed: uo.
- Pálmay: im., 66.
- dspace.bcucIuj.ro. Kéziratok. Benkő István.

Román és magyar futballbajnoki mérkőzések a televízióban

Január 30., péntek:

- 17.00 óra: Kolozsvári CFR 1907 – Bukaresti Metaloglobus (Szuperliga, 24. forduló)
- 20.00 óra: Bukaresti Dinamo 1948 – FC Petrolul 52 Ploiești (Szuperliga, 24. forduló)

Január 31., szombat:

- 14.30 óra: MTK Budapest – Kolorcity Kazincbarcika SC (NB I, 20. forduló)
- 14.30 óra: Unirea 04 Slobozia – Nagyszebeni Hermannstadt (Szuperliga, 24. forduló)
- 17.00 óra: Győri ETO FC – Debreceni VSC (NB I, 20. forduló)
- 17.00 óra: Campionii FC Argeș Pitești – Aradi UTA (Szuperliga, 24. forduló)
- 19.30 óra: Újpest FC – Puskás Akadémia FC (NB I, 20. forduló)
- 20.00 óra: Bukaresti Rapid 1923 – Kolozsvári FCU (Szuperliga, 24. forduló)

Február 1., vasárnap:

- 13.45 óra: Diósgyőri VTK – Kisvárda Master Good (NB I, 20. forduló)
- 16.15 óra: Paksi FC – Ferencvárosi TC (NB I, 20. forduló)
- 17.15 óra: Konstancai FCV Farul – CSU Craiova (Szuperliga, 24. forduló)
- 20.00 óra: Bukaresti FCSB – FK Csíkszereda (Szuperliga, 24. forduló)
- 20.45 óra: Zalaegerszegi TE FC – Nyíregyháza Spartacus FC (NB I, 20. forduló)

Február 2., hétfő:

- 18.30 óra: FC Botosán – Galaci SC Oțelul (Szuperliga, 24. forduló)
- A Szuperliga mérkőzéseit a DigiSport és a Prima Sport, az NB I-es találkozókat az M4 Sport és az M4 Sport+ televízió közvetíti.*

Bajnokok Ligája: Szoboszlaiék kiütéses sikerrel jutottak nyolcaddöntőbe

A magyar válogatott Szoboszlai Dominikkal felálló Liverpool 6-0-ra legyőzte szerdán a vendég Qarabagot a labdarúgó Bajnokok Ligája alapszakaszának nyolcadik, utolsó fordulójában, ezzel harmadikként zárt a tabellán, és egyenes ágon a nyolcaddöntőbe jutott.

A 25 éves középpályás gólpasszt adott a meccsen a harmadik találatot jegyző Mohamed Szalahnak, majd a 75. percben lecserélte őt Arne Slot vezetőedző. A Pool másik magyar válogatott játékosa, Kerkez Milos a cserepadról nézte végig az összecsapást.

A szintén válogatott Sallai Rolandot jobbhátvédként bevető Galatasaray kétgólos vereséget szenvedett a 2023-ban BL-győztes Manchester City otthonában, de 20. helyezettként így is továbbjutott, igaz, a legjobb 16 közé kerülésért még egy párharcot sikerrel meg kell vívnia.

Az Arsenal 3-2-re verte a vendég Kajrat Almatit, így a londoniak százszázalékos mérleggel végeztek az élen, ami először fordult elő az alapszakasz előző idénybeli bevezetése óta.

A címvédő Paris Saint-Germain 1-1-et játszott otthon a Newcastle Uniteddel, és kiszorult a legjobb nyolcból, miként a Real Madrid is, amely a Benfica vendégeként szenvedett 4-2-es vereséget nem akármilyen körülmények között. A spanyol együttes ket-tős emberhátrányban fejezte be a meccset, a negyedik portugál gólt pedig a hazaiak kapusa, az ukrán Anatolij Trubin szerezte fejjel. Ez a találat sokat ért a Benficának, amely így jobb gólkülönbségének köszönhetően a 24., még továbbjutást érő pozícióban zárta az alapszakaszt, és készülhet a folytatásra.

Nem sikerült egyenes ágon 16 közé kerülnie a Dortmundban

Eredményjelző
<i>Bajnokok Ligája, alapszakasz, 8. (utolsó) forduló:</i> Liverpool – Qarabag 6-0, Manchester City – Galatasaray 2-0, Paris Saint-Germain – Newcastle United 1-1, Borussia Dortmund – Internazionale 0-2, FC Barcelona – FC Koppenhága 4-1, Arsenal – Kairat Almati 3-2, Bayer Leverkusen – Villarreal 3-0, Atlético Madrid – Bodø/Glimt 1-2, Benfica – Real Madrid 4-2, Eintracht Frankfurt – Tottenham Hotspur 0-2, Club Brugge – Olympique Marseille 3-0, PSV Eindhoven – Bayern München 1-2, Ajax Amsterdam – Olimpiakosz 1-2, SSC Napoli – Chelsea 2-3, AS Monaco – Juventus 0-0, Union Saint-Gilloise – Atalanta 1-0, Athletic Bilbao – Sporting Lisszabon 2-3, Pafosz – Slavia Prága 4-1.

kétgólos sikert arató Internazionalenak, valamint a norvég Bodø/Glimttől hazai pályán 2-1-es vereséget szenvedő Atlético Madridnak sem.

Már most nyolcaddöntős viszont az Arsenal és a Liverpool mellett a Tottenham, a Bayern München, az FC Barcelona, a Chelsea, a Sporting Lisszabon, valamint a Manchester City.

A 16 közé kerülésért tartandó párharcokat ma sorsolják.

Az alapszakasz végeredménye						
1. Arsenal	8	8	0	0	23- 4	24
2. Bayern München	8	7	0	1	22- 8	21
3. Liverpool	8	6	0	2	20- 8	18
4. Tottenham	8	5	2	1	17- 7	17
5. FC Barcelona	8	5	1	2	22-14	16
6. Chelsea	8	5	1	2	17-10	16
7. Sporting CP	8	5	1	2	17-11	16
8. Manchester City	8	5	1	2	15- 9	16
9. Real Madrid	8	5	0	3	21-12	15
10. Internazionale	8	5	0	3	15- 7	15
11. Paris St. Germain	8	4	2	2	21-11	14
12. Newcastle United	8	4	2	2	17- 7	14
13. Juventus	8	3	4	1	14-10	13
14. Atlético Madrid	8	4	1	3	17-15	13
15. Atalanta	8	4	1	3	10-10	13
16. Bayer Leverkusen	8	3	3	2	13-14	12
17. Borussia Dortmund	8	3	2	3	19-17	11
18. Olympiakos Pireus	8	3	2	3	10-14	11
19. Club Brugge	8	3	1	4	15-17	10
20. Galatasaray	8	3	1	4	9 -11	10
21. AS Monaco	8	2	4	2	8 -14	10
22. Qarabag	8	3	1	4	13-21	10
23. Bodø/Glimt	8	2	3	3	14-15	9
24. Benfica	8	3	0	5	10-12	9
25. Olympique Marseille	8	3	0	5	11-14	9
26. Pafosz FC	8	2	3	3	8 -11	9
27. Union St. Gilloise	8	3	0	5	8 -17	9
28. PSV Eindhoven	8	2	2	4	16-16	8
29. Athletic Club	8	2	2	4	9 -14	8
30. Napoli	8	2	2	4	9 -15	8
31. FC Koppenhága	8	2	2	4	12-21	8
32. Ajax	8	2	0	6	8 -21	6
33. Eintracht Frankfurt	8	1	1	6	10-21	4
34. Slavia Prága	8	0	3	5	5 -19	3
35. Villarreal	8	0	1	7	5 -18	1
36. Kairat Almati	8	0	1	7	7 -22	1

A hirdetési rovatban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

ADÁSVÉTEL

ELADÓ 3 hektár föld Székesen. Tel. 0740-501-302. (27545)

ELADÓ Ford Fiesta érvényes ITP-vel, garázsban tartott autó. Tel. 0744-973-351. (27572-l)

ELADÓK: mozgássérülteknek vécészek, magasító, kerek járókeret, botok, melegítő ágylámpák, irhabunda, gyermekágy matraccal, Vasaprostan fiolák, Zenit-E fényképezőgép, minimosógép, tűzifa, dzsúdókimonók. Tel. 0771-358-916. (27570-l)

LAKÁS

KIADÓ 2 szobás lakás az Unirii piac közelében. Tel. 0742-405-968. (27581-l)

KÜLÖNFÉLÉK

IDŐS személyt vagy családot szeretnék segíteni takarításban. Tel. 0771-153-665. (27512)

ELSZÁLLÍTUNK régi bútort, szemetet. Vállalunk fametszést. Tel. 0749-644-922. (27441)

VÁLLALUNK sürgős munkákat, kinti-benti meszelést, tetőjavítást, balkonjavítást, -felújítást, bármilyen kisebb vagy nagyobb építkezési munkát, ház/apartmanfelújítást, polisztirol szigetelést. Nyugdíjasoknak 20% kedvezmény. Zoli, tel. 0746-381-939. (27474)

ELHALÁLOZÁS

Szomorú szívvel tudatjuk, hogy a szeretett, jó édesanya, nagymama és dédmama,

özv. VERESS ROZÁLIA

2026. január 28-án, életének 86. évében megszűnt élni.

Drága halottunk temetése január 31-én, szombaton 13 órakor lesz a marosvásárhelyi Jeddi úti temetőben, református szertartás szerint.

Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!

A gyászoló család.
(27587-l)

„Küzdöttél, de már nem lehet, csend ölel át és szeretet.

Csak az hal meg, kit felednek, örökké él, kit igazán szeretnek.”

Mély fájdalommal és megtört szívvel tudatjuk, hogy a szeretett édesanya, nagymama és dédnagymama,

özv. SZŐCS ERZSÉBET (szül. Csula)

a bőrgyár volt dolgozója, életének 97. évében, január 27-én csendesen megpihent.

Drága halottunk temetése január 30-án 13 órakor lesz a római katolikus temetőben, katolikus szertartás szerint.

Sosem feledjük mosolygós tekintetét, kedves szavait. Emléke mindörökké szívünkben él.

A gyászoló család.
(27586-l)

FUVART, bútorhordást vállalunk személyzettel, külföldre is, és törmelékszállítást. Tel. 0749-543-104. (2500084)

VÁLLALUNK: fakivágást, fametszést, faelhordást, épületbontást, törmelékelszállítást. Tel. 0770-621-920. (27066)

KIÜRESÍTÜNK házat, elhordunk régi bútort, üveget, ágyat, felesleges dolgokat. Tel. 0747-816-052. (27540)

60 ÉVES nő bármilyen munkát vállal. Tel. 0770-663-571. (27576)

BETEGGONDOZÁST vállalkozók vagy háztartási munkát. Tel. 0755-412-974. (27544-l)

HÁZHOZ járó manikűrös, gyógypedikűrös. Tel. 0749-516-476. (27585)

KÁRPITOZÁST vállalkozók. Tel. 0748-691-858. (250081)

MEGEMLÉKEZÉS

Másképp lenne minden, hogyha velünk lennél, ha hozzánk szólnál, ha ránk nevetnél. Elvitted a fényt, a derűt, a meleget, csak egy sugarat hagytál: az emlékedet.

Fájó szívvel emlékezünk BOLDIZSÁR FERENCRE halálának második évfordulóján. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!

Emlékét őrzi felesége, fiai, menyei, öt unokája, testvére és családja. (27574-l)

Sajgó szívvel közlöm, hogy január 28-án volt a drága, drága öcsém, PÉNZES GYÖRGY halálának 50. évfordulója. Nővére, Panni. (27557-l)

„Minden elmúlik, minden elvész, csak egy él örökké: az emlékezés.”

Szomorú szívvel emlékezünk február 1-jén

LÁSZLÓ BÁLINTRA halálának 14. évfordulóján. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!

Emlékét őrzi felesége, Ilonka, lányai: Emese és Otti, vejei: Tibi és Attila, unokái: Tibike és Petike. (27542-l)

Fájó szívvel emlékezünk január 30-án a 14 éve elhunyt idős SOÓS ÁRPÁD volt nyomdász gépmesterre. Emléke szívünkben örökké élni fog. Bánatos felesége és a rokonok. (27559)

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Ezúton mondunk köszönetet mindazoknak, akik BABÓ ILONA temetésén részt vettek, fájdalmunkban osztoztak, utolsó útjára elkísérték.

Gyászoló gyermekei. (27584-l)

Spălătorie și detailing auto Beltrand autómosó és -kozmetika – külső-belső tisztítás – kárpittisztítás, polírozás, viaszozás

Marosvásárhely Predeal u. 97 sz. Telefon: 0265/223-902 0740-393-060

Marosvásárhelyi Rádió Románia 96 FM 106,8 FM 1323 AM www.marosvasarhelyiradio.ro

ZENE AMI ÖSSZEKÖT ÉS EGY OTTHONT ÚJJÁÉPÍT

Jótekonysági koncert a Maroskeresztúri Központi Református Templomban

Erdős Róbert operaénekes

Lokodi Lehel zongoraművész

Fülöp Alajos hegedűművész

Partnereink: Maroskeresztúr község Polgármesteri Hivatala Maroskeresztúri Református Egyházközség

2026. február 1. 16:00 óra Főutca 543

SZOLGÁLTATÁS – ÜZLETI AJÁNLAT

REDŐNYÖK, SZALAGFÜGGÖNYÖK, ROLETTÁK, GARÁZSKAPUK és egyéb árnyékolástechnikai cikkek, automatizált változatok, nyílászárók. TERASZBEÉPÍTÉS üveggel és ponyvával. Tel. 0745-379-638. (sz.)

DR. INCZE SÁNDOR BELGYÓGYÁSZ FŐORVOS betegeket fogad Marosvásárhelyen, a Tudor Vladimirescu utca 21/A szám alatti rendelőben. Előjegyzés a 0265/265-112-es telefonszámon. (26982)

Tisztább látás.

akár

-40%

KEDVEZMÉNY
LENCSEKRE

PROGRESSZÍV

BLUE

GREEN

HARD COATED

*a készlet erejéig érvényes

A tökéletes látás a jó döntéssel kezdődik.
LÁSD A KÜLÖNBSÉGET.
Érezd a kényelmet.

 www.optofarm.ro

OPTICA
OPTOFARM

ROCKOPERA

WÉGIDŐK

- AZ ÉLET KAPUJÁBAN -

A belépés díjtalan

Zeneszerzők:
VIZI IMRE és SÁROSI PÉTER

Szöveg:
PAPP LÁSZLÓ

Zenei producer:
VIZI IMRE

FEBRUÁR 6. PÉNTEK ESTE 7 ÓRA
KULTÚRPALOTA • MAROSVÁSÁRHELY

FEBRUÁR 22. VASÁRNAP ESTE 7 ÓRA
SZAKSZERVEZETEK MŰVELŐDÉSI HÁZA • CSÍKSZEREDA

Szervezi a Mustármag Közösség

**RADIO
KOKO**

ONLINE STREAMING

radio.kptv.ro

KPTV

THE ROCK STATION

radio.kptv.ro

Gyors műszaki vizsga, fejfájás nélkül.

VALÓSZÍNŰLEG A KÖRNYÉK LEGELŐNYÖSEBB AJÁNLATA

Foglaljon időpontot a WWW.TRANSPORTLOCAL.RO weboldalon.

**BÓNUSZ
KÜLSŐ MOSÁS**

CITP
TRANSPORT LOCAL
Târgu Mureș • Marosvásárhely
KÖZSZÁLLÍTÁSI VÁLLALAT

